

Warszawa, dnia 11 czerwca 2015 r.

Poz. 784

UMOWA

o współpracy w zakresie Globalnego Systemu Nawigacji Satelitarnej (GNSS) do celów cywilnych pomiędzy Wspólnotą Europejską i jej Państwami Członkowskimi a Królestwem Marokańskim,

podpisana w Brukseli dnia 12 grudnia 2006 r.

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

podaje do powszechnej wiadomości:

Dnia 12 grudnia 2006 r. w Brukseli została podpisana Umowa o współpracy w zakresie Globalnego Systemu Nawigacji Satelitarnej (GNSS) do celów cywilnych pomiędzy Wspólnotą Europejską i jej Państwami Członkowskimi a Królestwem Marokańskim, w następującym brzmieniu:

**UMOWA O WSPÓŁPRACY
W ZAKRESIE GLOBALNEGO SYSTEMU NAWIGACJI
SATELITARNEJ (GNSS) DO CELÓW CYWILNYCH
POMIĘDZY WSPÓLNOTĄ EUROPEJSKĄ
I JEJ PAŃSTWAMI CZŁONKOWSKIMI
A KRÓLESTWEM MAROKAŃSKIM**

WSPÓLNOTA EUROPEJSKA, zwana dalej „Wspólnotą”.

oraz

KRÓLESTWO BELGII,

REPUBLIKA CZESKA,

KRÓLESTWO DANII,

REPUBLIKA FEDERALNA NIEMIEC,

REPUBLIKA ESTOŃSKA,

REPUBLIKA GRECKA,

KRÓLESTWO HISZPANII,

REPUBLIKA FRANCUSKA,

IRLANDIA,

REPUBLIKA WŁOSKA,

REPUBLIKA CYPRYJSKA,

REPUBLIKA ŁOTEWSKA,

REPUBLIKA LITEWSKA,

WIELKIE KSIĘSTWO LUKSEMBURGA,

REPUBLIKA WĘGIERSKA,

MALTA,

KRÓLESTWO NIDERLANDÓW,

REPUBLIKA AUSTRII,

RZECZPOSPOLITA POLSKA,

REPUBLIKA PORTUGALSKA,

REPUBLIKA SŁOWENII,

REPUBLIKA SŁOWACKA,

REPUBLIKA FINLANDII,

KRÓLESTWO SZWECJI,

ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO WIELKIEJ BRYTANII I IRLANDII PÓŁNOCNEJ,

Umawiające się Strony Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, dalej zwane „państwami członkowskimi”,

z jednej strony

oraz

KRÓLESTWO MAROKAŃSKIE, dalej zwane „Marokiem”,

z drugiej strony,

zwane dalej „Stronami”,

BIORĄC POD UWAGĘ wspólne zainteresowanie rozwojem Globalnego Systemu Nawigacji Satelitarnej (GNSS) do celów cywilnych,

UZNAJĄC znaczenie programu GALILEO jako wkładu w rozbudowę infrastruktury nawigacyjnej i informacyjnej w Europie i w Maroku,

BIORĄC POD UWAGĘ coraz szybszy rozwój zastosowań GNSS w Maroku, w Europie i w innych rejonach świata,

PRAGNĄC zacieśnić współpracę pomiędzy Marokiem a Wspólnotą i uwzględniając przy tym Układ euro-śródziemnomorski ustanawiający stowarzyszenie pomiędzy Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi z jednej strony a Królestwem Marokańskim z drugiej strony¹, który wszedł w życie w dniu 1 marca 2000 r. (dalej zwany „układem o stowarzyszeniu z marca 2000 r.”),

¹ Dz.U. L 70 z 18.3.2000, str. 3.

UZGODNIŁY, CO NASTĘPUJE:

ARTYKUŁ 1

Cel umowy

Niniejsza umowa ma na celu wspieranie, ułatwianie i rozszerzanie współpracy pomiędzy Stronami w ramach wkładu Europy i Maroka w Globalny System Nawigacji Satelitarnej (GNSS) do celów cywilnych.

ARTYKUŁ 2

Definicje

Na użytek niniejszej umowy:

„usługa rozszerzona” oznacza regionalne lub lokalne mechanizmy, takie jak Europejski System Wspomagania Satelitarnego (EGNOS). Pozwalają one użytkownikom sygnałów nawigacji satelitarnej i satelitarnego systemu sygnałów czasu uzyskać dodatkowe informacje w stosunku do danych pochodzących z systemu podstawowego oraz dodatkowe dane dotyczące odległości/pseudoodległości lub skorygowane bądź ulepszone dane dotyczące pseudoodległości. Mechanizmy te umożliwiają użytkownikom uzyskanie lepszych parametrów usług - zwiększając ich dokładność, dostępność, poprawność i niezawodność;

„GNSS” oznacza Globalny System Nawigacji Satelitarnej, który dostarcza sygnałów nawigacji satelitarnej i satelitarnego systemu sygnałów czasu;

„GALILEO” oznacza niezależny, cywilny, europejski globalny system nawigacji satelitarnej i satelitarnego systemu sygnałów czasu, zaprojektowany i utworzony przez Wspólnotę Europejską i jej państwa członkowskie. System znajduje się pod kontrola cywilną i ma na celu świadczenie usług GNSS. Eksploatacja systemu GALILEO może zostać powierzona podmiotowi prywatnemu. System GALILEO oferuje różnorodne usługi, takie jak: usługi powszechnie dostępne, usługi komercyjne, usługi związane z bezpieczeństwem życia, usługi poszukiwawczo-ratownicze, usługi publiczne o regulowanym dostępie, z ograniczoną dostępnością, przeznaczone dla potrzeb uprawnionych użytkowników sektora publicznego;

„lokalne składniki systemu GALILEO” oznaczają lokalne mechanizmy zapewniające użytkownikom satelitarnych sygnałów nawigacyjnych i sygnałów czasu GALILEO dodatkowe informacje w uzupełnieniu danych uzyskiwanych z systemu podstawowego. Składniki lokalne mogą być rozmieszczane w celu zapewnienia podwyższonych parametrów sygnału wokół portów lotniczych i morskich oraz na terenach miejskich lub w innych trudnych warunkach topograficznych. GALILEO dostarczy składnikom lokalnym standardowych modeli;

„urządzenia do globalnej nawigacji, ustalania położenia i sygnałów czasu” oznaczają wszelkie urządzenia stosowane przez cywilnych użytkowników końcowych, służące do nadawania, odbioru lub przetwarzania satelitarnych sygnałów nawigacyjnych lub sygnałów czasu w ramach świadczenia usługi lub współpracy z rozszerzeniami regionalnymi;

„środek regulacyjny” oznacza wszelkie przepisy ustawowe, wykonawcze, zasady, procedury, decyzje, działania administracyjne lub podobne, podejmowane przez jedną ze Stron;

„interoperacyjność” oznacza sytuację, w której – na poziomie użytkownika – dwusystemowy odbiornik może jednocześnie korzystać z sygnałów co najmniej dwóch systemów w celu zapewnienia takich samych lub lepszych parametrów pracy niż przy wykorzystaniu tylko jednego systemu;

„własność intelektualna” jest rozumiana zgodnie z definicją zawartą w art. 2 Konwencji ustanawiającej Światową Organizację Własności Intelektualnej (WIPO), sporządzonej w Sztokholmie w dniu 14 lipca 1967 r.;

„odpowiedzialność” oznacza zobowiązanie prawne osoby fizycznej lub prawnej do naprawienia szkód wyrządzonych innej osobie fizycznej lub prawnej zgodnie z określonymi zasadami i przepisami prawa. Zobowiązanie to może być zapisane w umowie (odpowiedzialność umowna) lub w przepisie prawnym (odpowiedzialność pozaumowna);

„zwrot kosztów” oznacza mechanizmy pokrycia kosztów inwestycyjnych i kosztów związanych z funkcjonowaniem systemu;

„informacje niejawne” oznaczają informacje w dowolnej formie, wymagające ochrony przed nieuprawnionym ujawnieniem, które mogłyby w różnym stopniu zagrozić podstawowym interesom, w tym interesom bezpieczeństwa narodowego Stron lub poszczególnych państw członkowskich. Poziom klauzuli niejawności jest określany przy pomocy specjalnego oznaczenia. Informacje takie są przez Strony opatrywane klauzulą niejawności zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawowymi i wykonawczymi i muszą być chronione przed naruszeniem ich poufności, kompletności lub dostępności;

„Strony” oznaczają z jednej strony Wspólnotę lub państwa członkowskie albo Wspólnotę i jej państwa członkowskie, stosownie do ich uprawnień, a z drugiej strony – Maroko;

„terytorium” lub „terytoria” oznaczają w odniesieniu do Wspólnoty Europejskiej i jej państw członkowskich terytorium, na którym zastosowanie ma Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, zgodnie z warunkami określonymi w tym traktacie.

ARTYKUŁ 3

Zasady współpracy

Strony postanawiają stosować następujące zasady do współpracy w ramach niniejszej umowy:

- 1) zasadę obopólnych korzyści w oparciu o ogólną równowagę praw i obowiązków, w tym wkładów i wpływów;
- 2) zasadę partnerstwa w ramach programu GALILEO zgodnie z procedurami i zasadami zarządzania tym programem;
- 3) zasadę wzajemnej możliwości udziału we współpracy w ramach realizowanych przez Wspólnotę Europejską i Maroko projektów zastosowań GNSS do celów cywilnych;
- 4) zasadę terminowej wymiany informacji mogących mieć wpływ na współpracę;
- 5) zasadę odpowiedniej ochrony praw własności intelektualnej, zgodnie z art. 8 ust. 2;

- 6) zasadę swobodnego dostępu do usług nawigacji satelitarnej na terytoriach Stron;
- 7) zasadę nieograniczonego handlu produktami GNSS na terytoriach Stron.

ARTYKUŁ 4

Zakres współpracy

1. Obszary współpracy w dziedzinie nawigacji satelitarnej i systemu sygnałów czasu obejmują: badania naukowe, produkcję przemysłową, szkolenia, zastosowania, rozwój usług i rynku, handel, kwestie dotyczące widma częstotliwości radiowych, kwestie dotyczące integralności, normalizacji, certyfikacji i bezpieczeństwa. Strony mogą zmienić powyższy wykaz w drodze decyzji, zgodnie z procedurą określoną w art. 14.
2. Niniejsza umowa nie obejmuje współpracy między stronami w dziedzinach wymienionych poniżej w pkt. 2.1–2.6. Jeżeli Strony uzgodnią, że rozszerzenie współpracy o którąkolwiek z poniższych dziedzin może prowadzić do osiągnięcia obopólnych korzyści, rozszerzenie takie wymaga przeprowadzenia negocjacji oraz zawarcia odpowiednich umów pomiędzy Stronami:
 - 2.1. newralgiczne rozwiązania technologiczne i elementy systemu GALILEO objęte środkami regulacyjnymi dotyczącymi ograniczeń wywozowych i nierozprzestrzeniania stosowanymi we Wspólnocie Europejskiej lub w jej państwach członkowskich;
 - 2.2. rozwiązania kryptograficzne i istotne rozwiązania z zakresu bezpieczeństwa teleinformatycznego (INFOSEC);

- 2.3. architektura zabezpieczeń systemu GALILEO (segment orbitalny, naziemny i segment użytkownika);
- 2.4. funkcje kontroli zabezpieczeń globalnych segmentów systemu GALILEO;
- 2.5. usługi publiczne o regulowanym dostępie w fazach definiowania, opracowywania, wdrażania, testowania, oceny i eksploatacji (zarządzanie i wykorzystanie); oraz
- 2.6. wymiana informacji niejawnych dotyczących nawigacji satelitarnej i systemu GALILEO.

3. Niniejsza umowa nie ma wpływu na realizację przepisów prawa wspólnotowego dotyczących ustanowienia europejskiego organu nadzoru GNSS i jego struktury instytucjonalnej. Nie ma ona wpływu również na stosowne przepisy wykonawcze dotyczące zobowiązań do nierozprzestrzeniania i ograniczeń wywozowych w zakresie produktów i materiałów podwójnego zastosowania ani na krajowe przepisy dotyczące bezpieczeństwa i kontroli niematerialnego transferu technologii.

ARTYKUŁ 5

Formy współpracy

1. Z zastrzeżeniem obowiązujących środków regulacyjnych, Strony w możliwie największym zakresie wspierają współpracę w ramach niniejszej umowy w celu zapewnienia porównywalnych możliwości udziału w działaniach podejmowanych przez nie w obszarach wymienionych w art. 4.

2. Strony postanawiają realizować współpracę w obszarach, o których mowa w art. 6- 13.

ARTYKUŁ 6

Widmo częstotliwości radiowych

1. Opierając się na dotychczasowych osiągnięciach w ramach Międzynarodowego Związku Telekomunikacyjnego (MZT), Strony postanawiają kontynuować współpracę i wzajemnie wsparcie w kwestiach dotyczących widma częstotliwości radiowych.
2. W tym kontekście Strony wspierają przydzielanie odpowiednich częstotliwości na potrzeby systemu GALILEO, aby zagwarantować dostęp do usług systemu użytkownikom na całym świecie, a zwłaszcza w Maroku i we Wspólnocie.
3. Ponadto Strony uznają wagę ochrony częstotliwości wykorzystywanych do celów radionawigacji przed przerwami i zakłóceniami. W tym celu Strony identyfikują źródła zakłóceń oraz starają się znaleźć wzajemnie zadowalające rozwiązania walki z takimi zakłóceniami.
4. Żadne z postanowień niniejszej umowy nie może być interpretowane jako odstępienie od obowiązujących przepisów Międzynarodowego Związku Telekomunikacyjnego, w tym Regulaminu Radiokomunikacyjnego Międzynarodowego Związku Telekomunikacyjnego.

ARTYKUŁ 7

Badania naukowe

Strony wspierają wspólne prace badawcze w dziedzinie GNSS poprzez europejskie i marokańskie programy badawcze, w szczególności program ramowy Wspólnoty Europejskiej na rzecz badań i rozwoju, programy badawcze Europejskiej Agencji Kosmicznej, a także programy opracowane przez ośrodki marokańskie.

Wspólne prace badawcze powinny przyczyniać się do planowania dalszego rozwoju systemu GNSS do celów cywilnych. Strony postanawiają określić odpowiedni mechanizm służący zapewnieniu owocnych kontaktów oraz efektywnego uczestnictwa w programach badawczych.

ARTYKUŁ 8

Współpraca przemysłowa

1. Strony wspierają współpracę pomiędzy swoimi sektorami przemysłowymi, w tym współpracę w formie przedsięwzięć *joint venture*, uczestnictwa Maroka w odpowiednich europejskich zrzeczeniach przemysłowych oraz europejskiego uczestnictwa w odpowiednich marokańskich zrzeczeniach przemysłowych, której celem jest uruchomienie systemu GALILEO oraz propagowanie wykorzystania i rozwoju zastosowań i usług systemu GALILEO.

2. W celu ułatwienia współpracy przemysłowej Strony udzielają i zapewniają odpowiednią i skuteczną ochronę praw własności intelektualnej, przemysłowej i handlowej w obszarach i sektorach związanych z rozwojem i eksploatacją systemu GALILEO / EGNOS, zgodnie z najwyższymi standardami międzynarodowymi, w tym skuteczne środki egzekwowania tych praw.
3. Wywóz z Maroka do krajów trzecich technologii i towarów wrażliwych, opracowanych specjalnie w ramach programu GALILEO i za jego fundusze, wymaga uprzedniego zezwolenia właściwego organu odpowiedzialnego za bezpieczeństwo programu, o ile organ ten zalecił, aby wywóz tych elementów podlegał zezwoleniu zgodnie z mającymi zastosowanie środkami regulacyjnymi. Wszelkie umowy dodatkowe, o których mowa w art. 4 ust. 2, przewidują odpowiedni mechanizm pozwalający na zalecenie, by wywóz określonych towarów przez Maroko wymagał zezwolenia.
4. Strony wspierają zacieśnianie więzi pomiędzy odpowiednimi jednostkami Maroka i Europejską Agencją Kosmiczną, co przyczyni się do realizacji celów umowy.

ARTYKUŁ 9

Rozwój wymiany handlowej i rozwój rynku

1. Strony wspierają wymianę handlową i inwestycje, w Unii Europejskiej i w Maroku, w zakresie infrastruktury i urządzeń nawigacji satelitarnej oraz lokalnych składników i zastosowań systemu GALILEO.

2. W tym celu Strony pracują nad podniesieniem poziomu wiedzy społeczeństwa o działalności w zakresie systemu nawigacji satelitarnej GALILEO, identyfikują potencjalne przeszkody w rozwoju zastosowań GNSS, a także podejmują stosowne czynności w celu ułatwienia tego rozwoju.
3. Aby rozpoznać potrzeby użytkowników i skutecznie na nie reagować, Wspólnota i Maroko rozważą utworzenie wspólnego forum użytkowników GNSS.
4. Niniejsza umowa nie narusza praw i obowiązków Stron w ramach Światowej Organizacji Handlu.

ARTYKUŁ 10

Normalizacja, certyfikacja i środki regulacyjne

1. Strony uznają znaczenie koordynowania działań związanych z globalnymi usługami nawigacji satelitarnej na międzynarodowych forach normalizacyjnych i certyfikacyjnych. Strony przede wszystkim wspólnie wspierają opracowywanie standardów GALILEO i wspierają ich stosowanie na całym świecie, kładąc szczególny nacisk na zagadnienia interoperacyjności z innymi systemami GNSS.

Jednym z celów takiej koordynacji jest propagowanie szerokiego i innowacyjnego wykorzystania usług GALILEO przez zachęcanie do przyjęcia światowych norm nawigacji i sygnałów czasu mających różne zastosowanie: w usługach ogólnodostępnych, usługach komercyjnych oraz usługach związanych z bezpieczeństwem życia. Strony postanawiają stworzyć sprzyjające warunki do rozwoju zastosowań systemu GALILEO.

2. W związku z powyższym, aby wspierać i realizować cele niniejszej umowy, Strony - stosownie do potrzeb – współpracują we wszystkich kwestiach związanych z GNSS – w szczególności na forum Organizacji Międzynarodowego Lotnictwa Cywilnego, Międzynarodowej Organizacji Morskiej oraz Międzynarodowego Związku Telekomunikacyjnego.
3. Na szczeblu dwustronnym Strony zapewniają, aby przepisy związane z normami technicznymi i certyfikacją oraz z wymaganiami i procedurami w zakresie koncesjonowania GNSS nie stwarzały niepotrzebnych przeszkód w wymianie handlowej. Wymagania te są oparte na obiektywnych, niedyskryminacyjnych, określonych z góry i przejrzystych kryteriach.
4. Strony przyjmują środki regulacyjne umożliwiające pełne stosowanie systemu GALILEO, a w szczególności odbiorników, elementów naziemnych i orbitalnych, na terytoriach podlegającym ich jurysdykcji.

ARTYKUŁ 11

Rozwój globalnych i regionalnych rozszerzeń naziemnych GNSS

1. Strony współpracują w celu zdefiniowania i realizacji architektur systemów naziemnych umożliwiających optymalizację zapewnienia poprawności sygnału systemu GALILEO oraz ciągłości jego usług.

2. W tym celu Strony współpracują na szczeblu regionalnym z zamiarem realizacji i budowy w Maroku regionalnego, naziemnego systemu rozszerzeń opartego na systemie EGNOS. Taki system regionalny ma zapewnić regionalną integralność usług, uzupełniając usługi dostarczane przez system GALILEO w skali światowej.
3. Na szczeblu lokalnym Strony ułatwiają rozwój lokalnych składników systemu GALILEO.

ARTYKUŁ 12

Bezpieczeństwo

1. Strony są przekonane o konieczności zabezpieczenia globalnych systemów nawigacji satelitarnej przed możliwością wykorzystania go niezgodnie z przeznaczeniem, przed zakłóceniami, przerwami w pracy oraz wrogimi działaniami.
2. Strony uznają, że współpraca mająca na celu zapewnienie bezpieczeństwa systemu GALILEO i zapewnianych przez niego usług stanowi ważny, wspólny cel. W związku z tym Strony wyznaczają organ odpowiedzialny za bezpieczeństwo GNSS, w tym za konsultacje. Pozwoli to chronić ciągłość usług GNSS.
3. Strony podejmują wszelkie uzasadnione działania, aby zapewnić ciągłość i bezpieczeństwo usług nawigacji satelitarnej oraz związanej z nimi infrastruktury na terytorium podlegającym ich jurysdykcji. Strony nie będą nakładać na siebie sygnałów GALILEO bez uprzedniej zgody Stron.

4. Każda wymiana informacji niejawnych, o których mowa w art. 4 ust. 2 pkt 2.6., wymaga istnienia umowy w sprawie bezpieczeństwa zawartej między Stronami. Zasady, procedury i zakres zastosowania są określane przez odpowiednie organy Stron odpowiedzialne za bezpieczeństwo.

ARTYKUŁ 13

Odpowiedzialność i zwrot kosztów

Strony współpracują – stosownie do potrzeb – w celu określenia i wprowadzenia w życie zasad odpowiedzialności i ustaleń dotyczących zwrotu kosztów, w celu ułatwienia świadczenia cywilnych usług GNSS.

ARTYKUŁ 14

Mechanizm współpracy

1. W imieniu Maroka współpracę w ramach niniejszej umowy koordynuje i wspiera Rząd Królestwa Marokańskiego, a w imieniu Wspólnoty Europejskiej i jej państw członkowskich – Komisja Europejska.
2. Zgodnie z celem określonym w art. 1 obie Strony opracowują mechanizmy współpracy przewidziane w ramach układu o stowarzyszeniu z marca 2000 r. w celu zarządzania realizacją niniejszej umowy.

3. Strony zgadzają się na możliwość uczestnictwa Maroka w działaniach Europejskiego Organu Nadzoru GNSS, zgodnie z przepisami i procedurami obowiązującymi w tym zakresie.

ARTYKUŁ 15

Finansowanie

1. Wysokość marokańskiego wkładu do programu GALILEO i sposób wniesienia tego wkładu za pośrednictwem Europejskiego Organu Nadzoru GNSS są przedmiotem oddzielnej umowy, zgodnie z ustaleniami instytucjonalnymi zawartymi w stosownych przepisach prawa wspólnotowego.
2. Zgodnie z układem o stowarzyszeniu z marca 2000 r. obowiązuje swoboda przepływu towarów, osób, usług i kapitału związanych z programem współpracy Stron wynikającej z niniejszej umowy.
3. Bez uszczerbku dla ust. 2, w przypadku gdy program współpracy jednej ze Stron przewiduje wsparcie finansowe uczestników drugiej Strony, które może posłużyć na zakup urządzeń, Strony zapewniają, by przekazanie urządzeń przez jedną ze Stron uczestnikom drugiej Strony nie podlegało opodatkowaniu ani opłatom celnym, zgodnie z przepisami ustawowymi i wykonawczymi obowiązującymi na terytorium każdej ze Stron.

ARTYKUŁ 16

Wymiana informacji

1. Strony ustanawiają przepisy administracyjne i wyznaczają niezbędne punkty kontaktowe służące konsultacjom, aby zapewnić skuteczną realizację postanowień niniejszej umowy.
2. Strony wspierają dalszą obustronną wymianę informacji na temat nawigacji satelitarnej pomiędzy swoimi instytucjami i przedsiębiorstwami.

ARTYKUŁ 17

Konsultacje i rozstrzyganie sporów

1. Każda ze Stron może zażądać niezwłocznych konsultacji z drugą Stroną w sprawie wszelkich wątpliwości związanych z interpretacją lub stosowaniem niniejszej umowy. Spory dotyczące interpretacji lub stosowania niniejszej umowy są rozstrzygane w drodze przyjacielskich konsultacji pomiędzy Stronami.
2. Jeśli spór nie zostanie rozstrzygnięty, Strony korzystają z mechanizmu rozstrzygania sporów przewidzianego w art. 86 układu o stowarzyszeniu z marca 2000 r.
3. Postanowienia ust. 1 i 2 mają zastosowanie bez uszczerbku dla prawa Stron do korzystania z systemu rozstrzygania sporów przewidzianego w porozumieniu ustanawiającym Światową Organizację Handlu.

ARTYKUŁ 18

Wejście w życie i rozwiązanie umowy

1. Niniejsza umowa wchodzi w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym obie Strony powiadomiły o zakończeniu wewnętrznych procedur niezbędnych do jej wejścia w życie. Powiadomienia kierowane są do Rady Unii Europejskiej, depozytariusza niniejszej umowy.
2. Niniejsza umowa może zostać rozwiązana w każdej chwili, za rocznym pisemnym wypowiedzeniem.
3. Jeśli nie postanowiono inaczej, rozwiązanie niniejszej umowy nie ma wpływu na ważność ani na okres obowiązywania jakichkolwiek ustaleń dokonanych na jej podstawie, ani na prawa lub zobowiązania powstałe na jej podstawie.
4. Zmiany niniejszej umowy możliwe są za pisemnym porozumieniem Stron. Zmiany niniejszej umowy wchodzi w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym obie Strony powiadomiły, na drodze dyplomatycznej, o zakończeniu wewnętrznych procedur niezbędnych do ich wejścia w życie.
5. Niniejsza umowa zostaje zawarta na okres pięciu lat począwszy od dnia jej wejścia w życie. Po tym okresie jej okres obowiązywania zostaje automatycznie przedłużony o kolejnych pięć lat, chyba że jedna ze Stron przekaże drugiej Stronie – w terminie co najmniej trzech miesięcy przed upływem odpowiedniego pięcioletniego okresu – pisemne powiadomienie o zamiarze nieprzedłużania umowy.

Niniejsza umowa zostaje sporządzona w dwóch egzemplarzach w języku angielskim, czeskim, duńskim, estońskim, fińskim, francuskim, greckim, hiszpańskim, litewskim, łotewskim, maltańskim, niderlandzkim, niemieckim, polskim, portugalskim, słowackim, słoweńskim, szwedzkim, węgierskim, włoskim i arabskim, przy czym każdy z tych tekstów jest jednakowo autentyczny.

Sporządzono w Brukseli dnia dwunastego grudnia roku dwutysięcznego szóstego.

COOPERATION AGREEMENT
ON A CIVIL GLOBAL NAVIGATION
SATELLITE SYSTEM (GNSS)
BETWEEN THE EUROPEAN COMMUNITY
AND ITS MEMBER STATES
AND THE KINGDOM OF MOROCCO

THE EUROPEAN COMMUNITY, hereinafter referred to as "the Community",

and

THE KINGDOM OF BELGIUM,

THE CZECH REPUBLIC,

THE KINGDOM OF DENMARK,

THE FEDERAL REPUBLIC OF GERMANY,

THE REPUBLIC OF ESTONIA,

THE HELLENIC REPUBLIC,

THE KINGDOM OF SPAIN,

THE FRENCH REPUBLIC,

IRELAND,

THE ITALIAN REPUBLIC,

THE REPUBLIC OF CYPRUS,

THE REPUBLIC OF LATVIA,

THE REPUBLIC OF LITHUANIA,

THE GRAND DUCHY OF LUXEMBOURG,

THE REPUBLIC OF HUNGARY,

MALTA,

THE KINGDOM OF THE NETHERLANDS,

THE REPUBLIC OF AUSTRIA,

THE REPUBLIC OF POLAND,

THE PORTUGUESE REPUBLIC,

THE REPUBLIC OF SLOVENIA,

THE SLOVAK REPUBLIC,

THE REPUBLIC OF FINLAND,

THE KINGDOM OF SWEDEN,

THE UNITED KINGDOM OF GREAT BRITAIN AND NORTHERN IRELAND,

Parties to the Treaty establishing the European Community, hereinafter referred to as the "Member States",

of the one part,

and

THE KINGDOM OF MOROCCO, hereinafter referred to as "Morocco",

of the other part

hereinafter referred to as "the Parties",

CONSIDERING the common interests in the development of a global navigation satellite system (GNSS) for civil use,

RECOGNISING the importance of the GALILEO programme as a contribution to navigation and information infrastructure in Europe and Morocco,

CONSIDERING the increasing development of GNSS applications in Morocco, Europe and other areas in the world,

WISHING to strengthen cooperation between Morocco and the Community, and taking into consideration the Euro-Mediterranean Agreement establishing an association between the European Communities and their Member States, of the one part, and the Kingdom of Morocco, of the other part,¹ which entered into force on 1 March 2000 (hereinafter referred to as the "March 2000 Association Agreement"),

¹ OJ L 70, 18.3.2000, p. 3.

HAVE AGREED AS FOLLOWS:

ARTICLE 1

Objective of the Agreement

The objective of the Agreement is to encourage, facilitate and enhance cooperation between the Parties in the context of European and Moroccan contributions to a civil global navigation satellite system (GNSS).

ARTICLE 2

Definitions

For the purposes of this Agreement:

"Augmentation" means regional or local mechanisms such as the European Geostationary Navigation Overlay System (EGNOS). They provide the users of satellite-based navigation and timing signals with input information, in addition to that derived from the main constellations in use, and additional range/pseudo-range inputs or corrections to, or enhancements of, existing pseudo-range inputs. These mechanisms enhance performance for users, increasing accuracy, availability, integrity and reliability;

"GNSS": means Global Navigation Satellite System, which provides signals used for satellite-based navigation and timing;

"GALILEO": means the autonomous civil European global satellite navigation and timing system designed and developed by the Community and its Member States. The system is under civil control and is intended to provide GNSS services. The operation of GALILEO may be transferred to a private party. GALILEO aims to offer one or more services for various purposes: open, commercial, safety of life and search and rescue services, and a public regulated service with restricted access designed to meet the needs of authorised users from the public sector;

"GALILEO local elements" means local mechanisms that provide the users of GALILEO satellite-based navigation and timing signals with input information, in addition to that derived from the main constellation in use. Local elements may be deployed for additional performance around airports, seaports and in urban or other geographically challenging environments. GALILEO will provide generic models for local elements;

"Global navigation, positioning and timing equipment" means any civil end-user equipment designed to transmit, receive or process satellite-based navigation or timing signals to provide a service or to operate with a regional augmentation;

"Regulatory measure" means a law, regulation, rule, procedure, decision, administrative action or similar action by a Party;

"Interoperability" means, at user level, a situation where a dual-system receiver can use signals from at least two systems simultaneously for performance equal to, or better than, that obtained by using only one system;

"Intellectual property" shall have the meaning given in Article 2 of the Convention Establishing the World Intellectual Property Organisation, done at Stockholm, on 14 July 1967;

"Liability" means the legal accountability of a person or legal entity to compensate for damage caused to another person or legal entity in accordance with specific rules and legal principles. This obligation may be prescribed in an agreement (contractual liability) or in a legal norm (non-contractual liability);

"Cost recovery" means mechanisms to recover the costs of investment in, and operation of, the system;

"Classified information" means information in any form requiring protection against unauthorised disclosure, which could cause varying degrees of prejudice to the vital interests, including national security interests, of the Parties or of an individual Member State. Its level of classification is identified by specific markings. Such information is classified by the Parties in compliance with the applicable regulations and laws and must be protected against any loss of confidentiality, integrity and availability;

"Parties" means, on the one hand, the Community, or the Member States, or the Community and its Member States, in accordance with their respective powers, and, on the other hand, Morocco;

"Territory" or "territories", with regard to the European Community and its Member States, means the territory to which the Treaty establishing the European Community applies, under the conditions set out in that Treaty.

ARTICLE 3

Principles of cooperation

The Parties agree to apply the following principles to cooperation activities covered by this Agreement:

- 1) mutual benefit based on an overall balance of rights and obligations, including contributions and payments;
- 2) partnership in the GALILEO programme in accordance with the procedures and rules governing GALILEO management;
- 3) reciprocal opportunities to engage in cooperation activities in European and Moroccan GNSS projects for civil use;
- 4) timely exchange of information that may affect cooperation activities;
- 5) appropriate protection of intellectual property rights as referred to in Article 8(2);

- 6) unrestricted access to satellite navigation services in the Parties' territories;
- 7) free trade in GNSS equipment in the Parties' territories.

ARTICLE 4

Scope of cooperation

1. The sectors for cooperation in satellite navigation and timing are scientific research, industrial manufacturing, training, application, service and market development, trade, radio-spectrum issues, integrity issues, standardisation and certification and security. The Parties may modify this list by decision in accordance with the mechanism established pursuant to Article 14.
2. This Agreement does not cover cooperation between the Parties in the areas indicated in 2.1 – 2.6 below. If it is agreed by the Parties that mutual benefits will be derived from the extension of cooperation to any of the following areas, this will require the negotiation and conclusion of appropriate agreements between the Parties:
 - 2.1. GALILEO-related sensitive technologies and items under export control and non-proliferation regulatory measures applicable in the European Community or its Member States,
 - 2.2. Cryptography and major information security technologies and items (INFOSEC);

- 2.3. GALILEO system security architecture (space, ground and user segments);
 - 2.4. Security control features of the GALILEO global segments;
 - 2.5. Public Regulated Services during the phases of definition, development, implementation, testing, evaluation and operation (management and use); and
 - 2.6. Exchange of classified information concerning satellite navigation and GALILEO.
3. This Agreement shall not affect the application of Community legislation establishing the European GNSS Supervisory Authority and its institutional structure. Nor shall this Agreement affect the applicable regulatory measures implementing non-proliferation commitments and export control for dual-use items and national measures regarding security and controls of intangible transfers of technology.

ARTICLE 5

Forms of cooperation

1. Subject to their applicable regulatory measures, the Parties shall foster, to the fullest extent practicable, the cooperation activities under this Agreement with a view to providing comparable opportunities for participation in their activities in the sectors listed in Article 4.

2. The Parties agree to conduct cooperation activities as indicated in Articles 6 to 13.

ARTICLE 6

Radio spectrum

1. Building on past successes in the framework of the International Telecommunication Union (ITU), the Parties agree to continue cooperation and mutual support in radio-spectrum issues.
2. In this context, the Parties shall promote adequate frequency allocation for GALILEO in order to ensure the accessibility of its services to users throughout the world, particularly in Morocco and in the Community.
3. Moreover, the Parties recognise the importance of protecting the radionavigation spectrum from disruption and interference. To this end, they shall identify sources of interference and seek mutually acceptable solutions to combat such interference.
4. Nothing in this Agreement shall be construed as authorising derogations from the applicable provisions of the ITU, including the ITU Radio Regulations.

ARTICLE 7

Scientific research

The Parties shall promote joint GNSS research activities via European and Moroccan research programmes, in particular the European Community Framework Programme for Research and Development, research programmes of the European Space Agency and programmes developed by Moroccan bodies.

Joint research activities should contribute to planning the future development of a GNSS for civil use. The Parties agree to define an appropriate mechanism for ensuring useful contacts and effective participation in the research programmes.

ARTICLE 8

Industrial cooperation

1. The Parties shall encourage and support cooperation between the industries of the two sides, including by means of joint ventures and Moroccan participation in relevant European industrial associations and European participation in relevant Moroccan industrial associations, the objectives being to set up the GALILEO system and promote the use and development of GALILEO applications and services.

2. To facilitate industrial cooperation the Parties shall grant and ensure adequate and effective protection of intellectual, industrial and commercial property rights in the fields and sectors relevant to the development and operation of GALILEO/EGNOS, in accordance with the highest international standards, including effective means of enforcing such rights.
3. Exports by Morocco to third countries of sensitive items and technologies specifically developed and funded by the GALILEO programme shall be submitted for prior authorisation to the competent GALILEO security authority, if that authority has recommended that the items in question be subject to export authorisation in accordance with the applicable regulatory measures. Any separate agreement referred to in Article 4(2) shall also elaborate an appropriate mechanism for Morocco to recommend that the export of certain items by Morocco may be subject to authorisation.
4. The Parties shall encourage the establishment of closer ties between the competent entities in Morocco and the European Space Agency to help achieve the objectives of the Agreement.

ARTICLE 9

Trade and market development

1. The Parties shall encourage trade and investment, in the European Union and in Morocco, in satellite-navigation infrastructure, equipment, GALILEO local elements and applications.

2. To this end the Parties shall raise the level of public awareness concerning the GALILEO satellite navigation activities, identify potential barriers to growth in GNSS applications and take appropriate measures to facilitate this growth.
3. To identify and respond effectively to user needs, the Community and Morocco shall consider establishing a joint GNSS user forum.
4. This Agreement shall not affect the rights and obligations of the Parties under the World Trade Organisation.

ARTICLE 10

Standards, certification and regulatory measures

1. The Parties recognise the value of coordinating approaches in international standardisation and certification forums concerning global satellite navigation services. In particular, the Parties shall jointly support the development of GALILEO standards and promote their application worldwide, emphasising interoperability with other GNSS systems.

One objective of coordination is to promote extensive and innovative use of the GALILEO services by encouraging the adoption of worldwide navigation and timing standards for various purposes: open services, commercial services and safety of life services. The Parties agree to create favourable conditions for developing GALILEO applications.

2. Consequently, to promote and implement the objectives of this Agreement, the Parties shall, as appropriate, cooperate on all GNSS matters that arise, notably in the International Civil Aviation Organisation, the International Maritime Organisation and the International Telecommunication Union.
3. At the bilateral level the Parties shall ensure that measures relating to technical standards, certification and licensing requirements and authorisation procedures concerning GNSS do not constitute unnecessary barriers to trade. Such requirements shall be based on transparent, objective, non-discriminatory and pre-established criteria.
4. The Parties shall adopt regulatory measures allowing full use of GALILEO, in particular of receivers and ground and space components, in the territories falling within their jurisdiction.

ARTICLE 11

Development of global and regional GNSS ground augmentation systems

1. The Parties shall collaborate to define and implement ground system architectures allowing an optimal guarantee of GALILEO integrity and continuity of GALILEO services.

2. To this end, at the regional level the Parties shall cooperate in implementing and building a ground regional augmentation system based on the EGNOS system in Morocco. Such a regional system shall be intended to provide regional integrity services additional to those provided by the GALILEO system globally.
3. At the local level, the Parties shall facilitate the development of GALILEO local elements.

ARTICLE 12

Security

1. The Parties emphasise the need to protect global navigation satellite systems against misuse, interference, disruption and hostile acts.
2. The parties recognise that cooperation to ensure security of the GALILEO system and services are important common objectives. The Parties shall therefore designate an authority responsible for GNSS security issues, including consultation channels. This framework will serve to protect GNSS service continuity.
3. The Parties shall take all practicable steps to ensure the continuity and security of the satellite navigation services and the related infrastructure in their jurisdiction. The Parties will not overlay GALILEO signals without the prior agreement of the Parties.

4. Any exchange of classified information indicated in Article 4(2)(2.6) shall be conditional on the existence of a security agreement between the Parties. The principles, procedures and scope shall be determined by the competent security authorities of the Parties.

ARTICLE 13

Liability and cost recovery

The Parties shall cooperate, as appropriate, to define and implement a liability regime and cost recovery arrangements in order to facilitate the provision of civil GNSS services.

ARTICLE 14

Cooperation mechanism

1. The Government of the Kingdom of Morocco and the European Commission shall coordinate and facilitate cooperation activities under this Agreement on behalf of Morocco and on behalf of the Community and its Member States respectively.
2. In accordance with the objective laid down in Article 1, the two Parties shall define the cooperation mechanisms for managing this Agreement as provided for in the March 2000 Association Agreement.

3. The Parties agree on a possibility for Morocco to participate in the European GNSS Supervisory Authority in accordance with the relevant rights and procedures.

ARTICLE 15

Financing

1. The amount of and arrangements for the Moroccan contribution to the GALILEO programme through the European GNSS Supervisory Authority shall be the subject of a separate agreement, in compliance with the institutional arrangements of the applicable European Community legislation.
2. In accordance with the March 2000 Association Agreement, goods, persons, services and capital relating to cooperation schemes of the Parties under this Agreement shall enjoy freedom of movement.
3. Without prejudice to paragraph 2, when one Party's cooperation scheme provides funds to participants from the other Party that can be used to purchase equipment, the Parties shall ensure that no tax and customs duties are levied on the equipment's transfer from one Party to the participants from the other Party in accordance with the laws and regulations applicable in each Party's territory.

ARTICLE 16

Exchange of information

1. The Parties shall establish administrative arrangements and designate the requisite contact points for consultations to ensure the effective implementation of the provisions of this Agreement.
2. The Parties shall encourage further exchanges of information on satellite navigation among the institutions and enterprises of the two sides.

ARTICLE 17

Consultation and dispute resolution

1. Either Party may request a prompt consultation with the other on any question arising out of the interpretation or application of this Agreement. The Parties agree to settle amicably any dispute concerning the interpretation or application of the Agreement.
2. If no solution can be found, the Parties shall make use of the dispute settlement mechanism provided for in Article 86 of the March 2000 Association Agreement.
3. The provisions of paragraphs 1 and 2 shall apply without prejudice to the Parties' right to have recourse to the dispute settlement system provided for in the agreement establishing the World Trade Organisation.

ARTICLE 18

Entry into force and termination

1. This Agreement shall enter into force on the first day of the month following the month in which the two Parties notify the completion of the internal procedures necessary for that purpose. Notifications are to be sent to the Council of the European Union, the depository of the Agreement.
2. This Agreement may be terminated at any time upon one year's written notice.
3. Unless otherwise stipulated, the termination of this Agreement shall not affect the validity or duration of any arrangements or any rights and obligations established under it.
4. This Agreement may be amended by mutual agreement of the Parties in writing. Any amendments shall enter into force on the first day of the month following the month in which the Parties exchange diplomatic notes informing each other that they have completed all the internal procedures necessary to that end.
5. This Agreement shall remain in force for a period of five years from the date of its entry into force. Thereafter, it shall be extended automatically for further periods of five years each unless either Party notifies the other in writing at least three months prior to the end of the relevant five-year period of an intention not to extend the Agreement.

This Agreement shall be drawn up in duplicate in the Czech, Danish, Dutch, English, Estonian, Finnish, French, German, Greek, Hungarian, Italian, Latvian, Lithuanian, Maltese, Polish, Portuguese, Slovak, Slovenian, Spanish, Swedish and Arabic languages, each text being equally authentic.

Done at Brussels on the twelfth day of December in the year two thousand and six.

Po zaznajomieniu się z powyższą umową, w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej oświadczam, że:

- została ona uznana za słuszną zarówno w całości, jak i każde z postanowień w niej zawartych,
- postanowienia umowy są przyjęte, ratyfikowane i potwierdzone,
- będą niezmiennie zachowywane.

Na dowód czego wydany został akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej Polskiej.

Dano w Warszawie dnia 21 lipca 2008 r.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *L. Kaczyński*

L.S.

Prezes Rady Ministrów: *D. Tusk*